

HARC A TISZTA ÉLETÉRT.

Írta: MERÉTEY SÁNDOR főorvos.

Ezt a szót: «tisztaság», legtöbbször az orvos és a lelkész ajkán halljuk elhangzani. Mindég egészség, erő, külső és belső harmónia előfeltételként állítja elénk. Elhanyagolásuk, számba nem vételük: egészség és békesség kockázatát jelenti.

Az orvos küzd a tisztaságért, mert ez a küzdelem a szervezetet fenyegető betegségsírák pusztulását eredményezi, mert a környezet, lakás, munkatér, munkateljesítmény legtökéletesebb kifejtésére, alkalmatosságára vezet. A lelkész küzd a tisztaságért, mert az Isten képe legtökéletesebben a tiszta élet talaján formálódhatik ki az emberben.

Az orvos szeme a tiszta életért való küzdelemben inkább a külvilág felé tekint, míg a lelkész befelé, a lélek mélyére néz. Ne gondoljuk azonban, hogy az orvosnak közömbös a lélek és a lelkésznek közömbös a test minemősége. Még a sebész kezében se pusztá technika a gyógyítás, hanem ez is igényli a hitet és komoly önbizalmat. A lelkész is hirdeti: a test a Szentlélek temploma. Elhibázott dolog volna, mikor a tiszta élet kérdéséről beszélünk, ha csak a testiség veszedelmét, egy körülírt testi betegség-kérdést értenénk alatta. A tiszta élet skorpiójának méregfoga ha a testen ejt is látható, sokszor szörnyű sebet, mégis igazi pusztítása a lélek mélyében zajlik le. Az a testi

seb beheggedhet, a tudomány talán még a mainál sokkal tökéletesebb gyógyszert alkalmazhat gyógyítására, de a lélek sebe mindaddig sajog, fáj, míg a Lélek örök orvosa nem adja reá a biztosan gyógyító irt.

A közvélemény, a nagy tömegek utópiának, álomképnek tartják a tiszta élet kérdésének megoldhatóságát. És bizonyos, mindaddig, míg erről a kérdésről csak orvosi katedrán folynak akadémikus viták, míg ez csak a szószekek örök prédikáció-tárgya marad, egy lépéssel se megyünk előre. Ki kell ezt a kérdést vinni a mindennapi életbe, ki kell vele állni a piacra, utcára s bizonyosságot kell róla tenni, hogy vannak már tömegek, nő azoknak száma, kik a tiszta élet kérdését nem álomképnek, hanem az emberi élet természetes, megoldható kérdésének tartják. Komoly hittel és bizonyosságtevő lélekkel bontsuk ki a tiszta éle zászlóját: hirdessük, hogy sok nemzeti nyomorúságunk, bűnünk ennek a kérdésnek megoldásával oldható csak meg. A tisztátalan élet, mint egy rákfene fertőzi nemzeti életünket s ha ezt a rákfene-gócot ki tudjuk irtani, sok ebből táplálkozó nyomorúságunk önként megszűnik. Ezért tartjuk a tiszta élet kérdésének megoldását, legfontosabb nemzeti kérdésnek.

Tegyük fel a kérdést: lehet-e, érdemes-e, tiszta életet élni?

Lehet-e tiszta életet élni? Erre a kérdésre idézhetném orvosi nagyságok, komoly orvosi testületek megállapítását oldalakon át. Annyira közismertek és letárgyaltak ezek, hogy most mellőzöm s csak mint egy következtetést, megállapítom: minden hivatása magaslatán álló orvos és orvosi testület vallja, hogy a tiszta élet normális, egészséges élet, annak semmi káros következménye nem lehet!

Hogy érdemes-e? Erre elsősorban negatívum-

mal felelhetünk. A tiszta élet okozta betegségekre, ebből folyó hátrányokra még nem hirdettek gyógyszereket, nem állítottak fel kórházakat. De ki tudná felmérni azt a mérhetetlen veszedelmet, pusztulást, egyéni és családi életek feldúlását, amit pl. a nemi betegségek pusztítása jelent. Ha másért nem, csak ennek a negatívumnak elkerüléséért is érdemes tiszta életet élni. De van pozitívum: ami örvendező tiszta lelkekről, boldog családi évelekről, viruló, ragyogó szem ti gyermekszemek mosolygásáról tesz bátor bizonyoságot.

Mi az oka annak, hogy mindenki belátja, okosnak tartja, elfogadja helyesnek a tiszta élet igazságát, nagyon sokan drága ideálnak tartják s mégis sokan el sem indulnak a kiküzdésére, mások a küzdelemben csakhamar elvéreznek? Úgy érzem, a magyarázatát ennek abban találjuk meg, hogy a tiszta élet harca nem egyéb, mint az ösztönember harca a lélekemberrel. Aki nem rendelkezik a lélekember fegyverzetével, az nem harcolhatja meg ezt a harcot diadallal. A kudarcok tragédiája abban van, hogy ma kevesen érzik magukban a lélekember uralkodását s az ösztönember életét élik. A lélekember felébredése lehet csak a tiszta életért való küzdelem megindításának kezdete, a tökéletes kifejlődése, a diadal záloga.

A tiszta élet problémája elsősorban egyéni probléma. Ezt a harcot kinek-kinek magának kell megvívnia. Kaphatok támogatást másoktól, támogathatnak külső tényezők, de a döntő csatát a lélek mélyében nekem kell megvívni. És itt a tiszta élet titka. Ne testi profilaxisban, óvszerekben keresd a megoldást. Ne hidd, hogy a testi erő fokozásával, szellemi tudásod gyarapításával elejét veheted a veszedelemnek. Rendben van e lelki világod? Ezen dől el a tiszta élet sorsa. A tiszta élet kártevőinek tulajdonképpeni támadási pontja

a lélek. Onnan indul el a gondolat, mely érzéssé, vágygá szélesülve, lavinaként viszi a testet a pusztulás útján. Hol az erő, amely ezt a lavinát megállítja? Bizonyoságot teszek róla, hogy itt egy őszinte, buzgó imádság nagyobb erő, mint a tudomány, sportban megedződött testi erő vagy a legtökéletesebb salvarsan-injekció. Thomas Carlyle, a nagy angol író mondotta: «Vess el egy gondolatot, tett lesz belőle. Vess el egy tettet, szokássá válik. Vess el egy szokást, jellem alakul ki. Vess el egy jellemet, sorsod döntöd el.» Ez a tiszta élet harcának útja is. Lelkedben: a gondolat és érzésvilágban van a talaj. Milyen csírákat vetsz bele? Krisztus magvetését fogadod-e vagy a sátánét? Egyik az Evangélium drága kincseit nyújtja feléd, a másik: a «szakítsd le minden perc virágát» elvet. «Az ifjúnak ki kell tombolnia magát» és hasonló jelszavakkal múló, de perzselő, kábító gyöngypoharat nyújt feléd. Melyiket fogadod el? Ezen dől el a kérdés. Ez egyéni kérdés megoldásán fordul meg a család, a társadalom, sőt a nemzet sorsa is. A családi, társadalmi és nemzeti élet tisztasága, mindig az alkotó egyének életének tisztaságára épül fel. Jaj annak a családnak, jaj annak a nemzetnek, melyeket csak külső törvények kényszerítenek tökéletes összetartozásra, szolgálatra. Külső kapcsolatok, belső kapcsolatok nélkül a pusztulás, szétszóródás csíráit hordják magukban. Nagy áldás lenne, ha családi életünk megjavításában, védelmezésében több súlyt fektetnénk a belső meglazult kapcsolatok rendbehozatalára. Ha ezek nem jönnek rendbe, a külső keret, szigorú megerősítése dacára, égő pokol lehet törvényes keretek között is. Nemzeti életünkben nagy erőt jelentenének a tiszta életű családok, de még nagyobb mérhetetlen áldást jelentene, ha tiszta életű, tiszta lelkeletű ifjú hadsereg indulhatna el a jövőendő küzdőterére ajkán a keresztes

vitézek jelszavával: «erőm tíznek ereje, mert a szívem tiszta!» És ki vonná kétségbe, hogy ma mindenkinek, nem tíznek az erejére van szüksége?

A tiszta életért folytatott harc útján, főként az ifjúságén, hihetetlen nagy akadályok vannak. Lássuk ezeket az akadályokat, melyeket el kell hárítanunk, ha azt akarjuk, hogy az ifjúság könnyebben és eredményesebben harcolhassa meg a tisztaráiét harcát.

Az orvostudományban ma már a megelőzés egyenrangú tényezővé vált a gyógyítással. Itt is hangoztatnunk kell: a tiszta élet harcában is a megelőzésre, a profilaxisra kell súlyt helyezni. Nem a testi, hanem az előbb mondottakból önként adódva, a lelki profilaxisra. Nem tagadhatja le senki, hogy a mai világ telítve van érzékiességgel. Irodalmunk, művészetünk, újságjaink mindinkább az érzékek fölesigázását, az ösztönök túlburjánzását szolgálják, semmint a szellem csi-szolását, a lélek nemesítését. Vájjon ilyen légkörben a bűn miazmáinak nem nyilik-e könnyűszerrel kapu? És ezt a behatolási kaput oly kevesen akarják az ige és imádság mentő és védőerejével megtisztítani, megvédeni. Vájjon a magyar léleknek inkább megfelel a parfümillatos kábulat mint az ige tiszta levegője és világossága? Talán lehetne és kellene itt valamit tenni?

Nagy veszedelmet jelent ifjúságunkra a testi szórakozások, mulatozások időelőtti túlhajtása, halmozása. Nagy veszedelem ma az ösztönélet időelőtti, szinte mesterséges fölébresztése, túlfűtése. Az ifjúság korhatárát lefelé a gyermekkor felé toljuk ki, akkor, mikor a családalapítás kora sajnálatosan közel egy évtizeddel a férfikorra tolódik el. Koravén ifjúságot nevelünk így, amefy nem lehet álló és küzdőképes. Ennek tragikus jeleit látjuk lépten-nyomon, a fiatal bűnözők, elesettek és öngyilkosok tömegeiben.

A példa mindenütt a legnagyobb segítőeszköz. A tiszta életben is. Nagyon nélkülözzük itt is a jó példákat. Minél magasabb vezető állásba jut valaki, annál több szem tekint reá, annál szélesebb körre gyakorol hatást s mi annál többet várunk tőle: példaadó erényekben, nemességben, szolgálatban, egyéni és családi életben. Mi nem ismerünk kétféle erkölcsöt: külön férfi és külön női morált. Nincs külön grófi, vagy napszámos, miniszteri vagy altiszti erkölcs, csak egy: ami az evangéliumon nyugszik, a keresztyén erkölcs. Mily sok jó törekvés vész kárba a «magasabb» körök káros példaadásán a tiszta élet kiküzdésében.

Meleg szeretettel kell üdvözlőnünk minden komoly törekvést, sport- és cserkész munkát, főként, ha a fehér liliom nemcsak a szív fölött, de a szív mélyén is viseltetik, minden irodalmi, művészi megmozdulást, mely a lélek nemesítését komolyan célozza. Kitűnő, hasznos segítő társak, de ne felejtsek el, csak félmunka, amit végeznek, sokszor még ennél is kevesebb. Tökéletesség akkor lesz a munkájuk, ha a léleknek is meg tudják adni az igazi hamisítatlan táplálékát s így megnyitják előttük az ige és imádság forrását.

Meg nem szűnő odaadással kell küzdenünk az ifjúság kenyérhez juttatásáért, hogy mielőbb eljuthassanak a családalapítás lehetőségéhez. Az egykekérdés megoldásának egyik programpontja is ez lehet. De ugyanekkor az ifjúság felé is kiáltjuk: nemcsak akkor kell készülni a házasságra, mikor az anyagi feltételek adva vannak, de már jó előre. Kora ifjúságunktól kezdve éreznünk kell, valaki elindult felénk tisztán, a boldogság hitével. Úgy járjunk, éljünk mi is, hogy azt a várt és vágyott tisztaságot hasonlóval viszonzhassuk, s a boldogság megölelőjévé ne váljunk.

Az alkohol fogyasztása, a vele való visszaélés az ifjúkorban még fokozottabb veszedelmet jelent.

A tiszta élet kísértéseit az alkoholos bódulat megtízszerezi. Nem az a férfivirtus, melyet az alkohol a lábáról ledönt, de amely az első poharat is meg tudja tagadni.

Mindent meg kell tenni komoly, becsületos úton a felvilágosító munkáért. A testi és lelki veszedelmeket fel kell tární, a betegségek gyógyításának fontosságát el kell ismerni. Ezt a szülők és iskolák megfelelő módon, mindig nemcsak testi, de elsősorban lelki ügynek tekintve, végezzék.

De bármennyire fontosnak és jelentősnek tartjuk is a testi és lelki megelőzés ezen feladatait: újra és újra hangoztatnunk kell mindenkor, az egyénen fordul meg a dolog. A döntés az egyén lelkében történik. Sem a tudomány, sem a sportedzett testi erő, semmiféle más erő vagy hatalom sem képes a biztos megelőzésre, csak, ha lelkedet átadod Jézus Krisztusnak. Az Ő ereje az egyetlen harci fegyver, mely a tiszta élet harcát diadalra viszi. Ő nem a meghalt, történeti Krisztus, de a teértd is vérét ontott, ma is élő, megváltó Krisztus, ki már sok ifjú ember életében megoldotta a tiszta élet kérdését.

Hadd mondjam el befejezésül egy egész életemre emlékezetes élményemet.

Volt egy kivételes tehetségű, már diákkoromban is komoly irodalmi hajlamokat eláruló osztálytársam, ki később ismertnevű turisztikai író lett. Bohém fiú volt, aki nevetett azon és gúnyolt bennünket, mikor vallásos összejevetelre, bibliai órára hívtuk. Eltelt több mint húsz esztendő, míg újra találkoztam vele. Szomorú találkozás volt. Kórházunk elmeosztályára hoztak be éjjel egy hirtelen rohammal, dühöngéssel megbetegedett elmebetegét. A neve azonos volt egykori osztálytársaméval. Megnéztem, tényleg azonos-e? Ő volt. Fiatal, atlétatermetű, 40 éves ember, akit a vér-baj szülte paralyzis szánalmasan összetört. Meg-

ismertük egymást, beszélni alig tudott, csak hebegett, úgy értettem, mintha azt mondta, szeme azt fénylette volna megtörten: bárcsak veletek tartottam volna. Pár nap múlva szörnyű kínok között meghalt.

Mi, ifjúsági munkások, újra és újra kiáltjuk a magyar ifjúság minden rétegéhez, az egész társadalomhoz, nemzeti életünk irányítóihoz: tartatok velünk, legyetek küzdőtársak a tiszta életért folytatott harcban. Ne bennünket kövessetek, ne egyesületeinknek gyűjtsetek tagokat, de kövessétek azt, toborozzatok sereget annak, kinél és kivel egyedül oldható meg a tiszta élet problémája: Jézus Krisztusnak.